

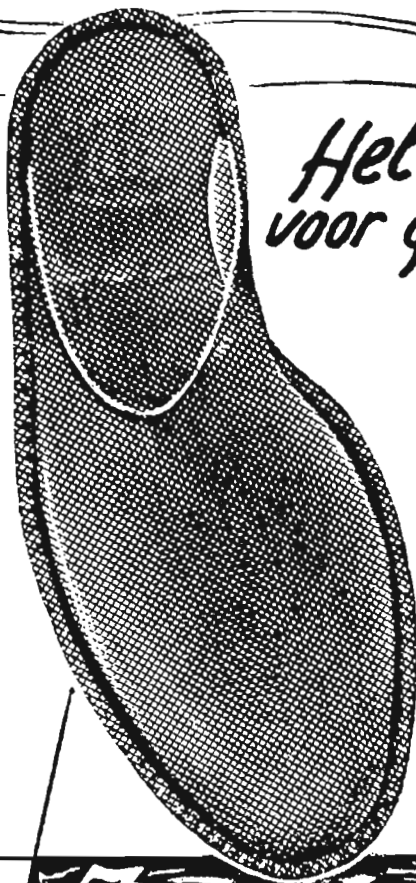
BOLWERK

Kungsholm

*Het geschenk
voor groot en klein*

NATUREL RUNDLEDER

maat 27-31 f 11,50

maat 32-35 f 13,50

maat 36-40 f 16,50

maat 41-50 f 17,50

zwart en rood ieder f 2,-
guurder

Zwarfjes van 1883

UTRECHTSESTR. 123-125 TEL 34056-32848 A'DAM.

VER- KIE- ZIN- GEN- EN- ZO- VOORTS

" BOLWERK "

redactie en
illustratie:

*geertrui bosscher
almar deerenberg
paul gravenmaker
herman rademaker
joan krammendam
rik lina
hans pruijt*

verzending buiten
het lyceum:

ineke uffink

4e jaargang

nummer 1

november 1960

schoolkrant van het pius x - lyceum, |.tooropstraat

Ook dit jaar hebben we weer onze eigen verkiezingen gehad.

Allereerst werd afgeweken van het feit dat er vijf kandidaten uit de schoolraad gekozen zouden worden. We zagen er echter maar vier en daar komt nog bij, dat de kandidate Wil Slingerland erbij was geplakt zonder dat haar gevraagd was of ze 't wel wou, daar zij niet op de vergadering aanwezig was. Zij wilde het nièt, met het gevolg dat er toen maar van drie kandidaten iets te bemerken viel. Ook bleek dat er geen statuten of reglementen aanwezig waren om eventuele rare (zelfs pijnlijke) gebeurtenissen tegen te gaan. Het is ook erg zielig voor de 4e en 5e klassers, maar ze hebben niets meer te vertellen (2/3 van alle stemmen komen van de 2e en 3de klassers).

Toch is er dit jaar tenminste wat je noemt 'reklame' gemaakt, iets wat vorig jaar ver te zoeken was. Iedereen begrijpt wat ik bedoel: Peter Bierlaagh, de man die nu nog een hese stem van 't schreeuwen heeft; en 's avonds alleen nog maar appelmoes eet van de duizenden appels die met de beste bedoelingen in zijn richting werden geworpen. Door zijn zuidelijk accent heb ik niet alles kunnen verstaan wat hij ons toesprak, behalve de „K" van Krielen is de „K" van Kunst." Heel aardig gevonden, ga zo door Peter (ik bedoel natuurlijk volgend jaar, want anders lijkt 't me te veel van het goede). Maar het heeft niet mogen baten dat hij op een tandem naar school kwam, zijn buik opvulde en een hoge hoed opzette, want Almar Deerenberg won met een voorsprong van (schrik niet, beste lezer) 1 punt. Inderdaad, één punt. U hebt het goed gelezen. Dus met andere woorden, als een van de weet-ik-hoeveel honderd 'stemgerechtigden' (een uitdrukking van Bram Brey die vorig jaar speeches wilde houden maar niet verder kwam vanwege de appels, boterhammen en brandspuiten) dan dit ene woord zich toevallig vergist zou hebben, dat zou de hele boel anders liggen. (Ik hoop dat, al bent U nu een Krielen- of Deerenberg-aanhanger U toch voelt dat er iets niet klopt.)

Een van de beste affiches was wel die van Herman Rademaker, onze Bolwerk-cartoonist, die tegenover het gymlokaal hing.

Ik hoop als laatste nog, dat dit jaar onder het bestuur van Almar — die ik van harte feliciteer — nu eens eindelijk maatregelen getroffen worden; ik noem b.v. het feit dat een meisje door een leraar verboden werd de vergadering te bezoeken, 't feit, dat klassevertegenwoordigers alleen de vuile karweitjes opknappen zoals geld op halen enz. Organiseer eens wat voor de klassevertegenwoordigers, er is vorig jaar heel veel gebeurd, maar er moet nog meer komen; op onze jonge school moet nu eenmaal alles nog komen, en gelukkig wil de rector dit zoveel mogelijk aan de leerlingen zelf overlaten (zie bijv. onze leerlingenavond, moet echter nog veel beter worden), maar probeer (voor zover uw werk dit toelaat!!!) dat dan ook te doen.

Verder wil ik nog enige stiekume mededelingen doen, allereerst over het rectorsfeest; het gerucht doet de ronde dat er dit jaar in tegenstelling met vorig jaar één groot stuk wordt opgevoerd, verder zijn er dit jaar maar liefst vier toneelstukken in de maak, weer door onszelf geschreven. Dan bestaat het plan, dat er dit jaar een soort van „akademie" zal worden opgericht; er zijn zelfs al enige vergaderingen belegd (alles in 't geheim) onder de hamer van een zekere heer Krielen, verder schijnt er een commissie te zijn die uit 7 of 8 leden bestaat. Het is de bedoeling eens per maand een avond te houden en als klap op de vuurpijl wordt dan de leerlingenavond gehouden.

Op mijn vraag aan de heer Krielen waarom het zo'n grote commissie was, antwoordde hij, dat dan de taken niet op een paar mensen neerkomen, wat voor de studie do- delijk of zwaar gewond kan betekenen (dit varieert tussen zeer slecht en bijna vol- doende). Dan wil ik nog vermelden dat de heer Krielen de vergadering altijd begint met vijftig kilo papier aan stembriefjes en dan nog altijd te kort komt, want de com- missie schijnt ervan te houden om te stemmen en altijd in 't geheim natuurlijk.

Wij hopen de volgende keer deze geruchten te bevestigen met eventueel nog meer bijzonderheden.

hendrik (n.l.)

La plague

het strand

der Strand

the beach

मु मबकेरि
IS ŪAR
جوتى
木
木
木
木
木

Vrienden, het strand is een merkwaardig verschijn- sel. Wel even de moeite waard om bij stil te blij- ven staan.

Het strand is zand, maar alle zand is nog geen strand. Het strand is zand dat tussen de zee en de duinen ligt, preciezer gezegd dat tussen de zilte zee en de blanke duinen ligt.

Ook dat is niet helemaal waar, want soms ligt de zilte zee bovenop het strand, zodat er niet veel meer van overblijft. Dit is een gevolg van 't feit, dat we de zee met behulp van het KNMI van De Bilt in eb en vloed hebben verdeeld.

Sinds de Benelux werkt daar ook het Weerstation van Ukkel aan mee.

De eb geeft geen moeilijkheden voor ons strand maar de vloed wèl, zoals jullie bij enig ruig na denken zult begrijpen.

De duinen zijn ook vreemde gedochten, omdat

er wakers en slapers bij zijn. Ook wandelen ze soms bij gebrek aan gras, dat hier helm heet. Ze wandelen dan met de westenwind mee in de richting van Den Haag, Haarlem of Alkmaar, en doen niet veel kwaad aan het strand.

Ook de historische kant van het strand valt niet te onderschatten. Dat begon al met Sint Nikolaas de Eerste. Toen deze voor de eerste keer naar ons kikkerland kwam, merkte hij vanaf de boot direkt de blanke top der duinen op. Dat kwam natuurlijk omdat hij het liedje al kende; het was dus een koud kunstje. Maar, van het strand had hij geen kaas gegeten, omdat je in Spanje alleen maar van die Westkapelse zeedijken hebt. De Sint beet echter stug door, klom uit de boot, besteeg zijn appelschimmel en werd op ons strand ontvangen door een juichende menigte van kaninevaten en -vaatjes. De Houten Sint verslond een ongekaakte haring en reed toen naar de omgeving van Overveen, waar hij het noenmaal gebruikte. De geschiedschrijver vermeldt voorts dat de Spanjaard in de middag enkele vakantiekolonies van kleine Tubantische bleekneusjes in de gezonde duinstreek bezocht. Dat was natuurlijk een kolfje naar zijn gulle hand en hij heeft het er nog vaak over. Wel haalt hij tegenwoordig de data een beetje door elkaar. Maar daar gaat het ook niet over. Het gaat eigenlijk om het strand.

En nu we het toch over haring hebben, of hadden, ook het haringkaken is niet uit de lucht komen vallen. Het is wel half zeker dat Willem Beukelszoon dit op of bij het strand uitgeknobeld heeft. En dan zwijgen we nog maar over die andere Willem die als Vijfde van het strand wegluchtte om er een paar jaar later als de Eerste weer op teruggetild te worden, door een Scheveningse visser die daar op slag beroemd door werd. Nou kun je natuurlijk wel zeggen dat was allemaal in de tijd van Kaat Mossel of lang daarvoor. Zeker, vrienden, dat is waar.

Maar er is meer. Ook nu nog is het strand van belang. In de zomer kun je er de lange regentijd heel genoegelijk doorbrengen in witte houten huisjes, waar zelfs de melkboer aan de deur komt. Bijna net zo leuk als in de stad. Natuurlijk wel iets kouder, maar dat is juist zo leuk in de vakantie.

Tot slot biedt het strand ook grote mogelijkheden voor de talenstudie. Moderne ouders sturen er hun begaafde spruiten heen om Duits te leren. Dat is goedkoop en degelijk en het kan ook het lerarentekort aanvullen.

Voor vandaag laten we het daar maar bij, al is er nog heel wat meer over het strand te vertellen.

igno osterhaus 2A

HET HUIS MET DE ZEVEN VERDIEPINGEN - dino buzzati

Dino Buzzati is een bekend Italiaans schrijver en wordt beschouwd als een der knapste novellisten uit de moderne westerse literatuur. Deze bundel (I sette massaggeri) bevat een aantal vreemde, zeer boeiende verhalen die zich afspelen in verre tijden of gebieden, of juist in deze tijd, maar dan in een geïsoleerde, soms wat griezelige omgeving waar zijn personen zich opvallend menselijk bewegen.

Buzzati openbaart ons hier een wereld die in ons leeft, maar die wij niet beseffen. In elk verhaal komt een bepaalde handeling of persoon voor, die een symbool is van iets actueels, wat in deze tijd leeft, al speelt het verhaal zich af in bijvoorbeeld de Middeleeuwen.

Deze waarheden worden ons op een heldere en zakelijke manier beschreven. Maar ook gevoelig en bovenal boeiend, in een zeer strakke compositie. Het Huis met de Zeven Verdiepingen is een boek dat je niet zonder meer vergeet. rik lina

(bij meneer Hoving in de bibliotheek)

INHOUD VAN DE FILM „HAMLET“
naar William Shakespeare

Hamlet wordt op de transen van het kasteel door de geest van zijn overleden vader ingelicht omtrent diens dood. Hij is vermoord door z'n broer en deze is nu met zijn vrouw in het huwelijk getreden. De geest beveelt Hamlet hem te wreken.

Om hierin te kunnen slagen, doet Hamlet of hij gek is. Hij schrijft liefdesbrieven aan Ophelia, de mooie dochter van Polonius, raadsheer van de koning. Dan doet hij weer alsof hier niets van waar is. Als er een reizend toneelgezelschap komt, laat Hamlet het een stuk spelen, waarin een moord voorkomt, die precies de moord op zijn vader is. Zijn stiefvader is hierover zo kwaad dat hij Hamlet naar Engeland stuurt om hem in 't geheim te laten vermoorden. Hamlet heeft een gesprek met zijn moeder, eigenlijk 'n twistgesprek. Iemand luistert dit gesprek af, en Hamlet steekt deze 'iemand' dood. Dit blijkt dan Polonius te zijn.

Hamlet vertrekt naar Engeland. Onderweg wordt hij gevangen genomen door zeeroovers. Hij wordt losgelaten en komt in Denemarken terug. Daar ziet hij de begrafenis van Ophelia. Zij is gek geworden door de houding van Hamlet, de dood van haar vader en de lange afwezigheid van Laertes, haar broer. Bij de begrafenis is ook Laertes aanwezig. Deze begint met Hamlet te vechten, omdat hij hem ziet als de stichter van alle onheil dat hem overkomen is. Als ze uit elkaar gehaald zijn, daagt Laertes Hamlet uit. Claudius, de stiefvader van Hamlet, besluit Laertes te laten vechten met een vergiftigde degen. Tenslotte heeft de koning ook nog een beker met vergiftigde wijn. Het gevecht begint en Hamlet maakt twee touchés. Tijdens een pauze steekt Laertes hem van achteren. De wond heeft echter niets te betekenen. Hamlets moeder drinkt de vergiftigde wijn op. Het gevecht gaat verder en Hamlet slaat de degen uit Laertes' hand. Ze wisselen van degen. Hamlet merkt dat de degen van Laertes gepunt is. Hij verwondt Laertes aan de pols. Plotseling valt dan zijn moeder dood uit haar zetel. Hamlet denkt dat er verraad gepleegd is en hij beveelt de poorten te sluiten.

Laertes, die ook op sterven ligt, vertelt hem nu de hele toedracht. De koning is verantwoordelijk voor alles, ook voor de dood van zijn moeder, de degen is vergiftigd en hijzelf zal sterven, maar Hamlet ook. Hamlet doodt nu zijn vader, dan sterft Laertes. Een deputatie biedt Hamlet de kroon, maar deze spreekt voor 't laatst met z'n vriend Antonio en sterft. Antonio laat Hamlet „as a soldier“ naar de transen dragen, de kanonnen bulderen en de dag breekt aan. „The rest is silence.“

Dit was dan de inhoud van de film. Sir Lawrence Olivier speelde een meesterlijke Hamlet.

paul gravemaker

De „Hamlet“ is de tragedie van de mens die, door louter denken en denken zonder ooit tot een definitief besluit te komen, de grote taak die hem is opgelegd niet volbrengt, en daardoor zichzelf en zijn hele omgeving ten ondergang voert.

De voornaamste elementen in Shakespeares drama's zijn de prachtige taal en de knappe intrige, die al eeuwenlang de mensen kunnen boeien.

In het algemeen is in een film niet het gesproken woord het belangrijkste, maar voornamelijk de beeldwisseling. Daarom is het geheel niet zeker dat de verfilming van een drama van Shakespeare nog wel „Shakespeare“ is. Immers, in deze film zou de taal op de achtergrond kunnen raken, waardoor de waarde van het oorspronkelijke toneelstuk dreigt te verminderen of misschien wel verloren te gaan.

Bij de verfilming van „Hamlet“ heeft de regisseur deze gevaren op zeer knappe wijze vermeden. Hij heeft namelijk de monologen en de dialogen door de beeldwisseling onderstreept en benadrukt, waardoor de camera meer een dienende dan een overheersende functie heeft. Zodoende is het karakter van het Shakespeare-drama bij deze verfilming niet verloren geraakt, maar heeft misschien nog wel aan kracht gewonnen.

Slechts een enkele maal wordt de handeling te zeer op de voorgrond geplaatst, bijvoorbeeld als aan het einde van de film Hamlet zijn oom, de koning, doodt. Dit deed overigens geen afbreuk aan de overweldigende indruk, die de film achterliet, de indruk van een gaaf meesterwerk!

richard de lange 4A

Enige weken geleden speelden in Amsterdam twee films, handelend over het duitse oorlogssysteem: Die Brücke en Mein Kampf.

„DIE BRÜCKE“ is een film waarin men ziet hoe zes duitse jongens in een klein plaatsje bij de franse grens zitten te popelen van ongeduld om in de Wehrmacht dienst te kunnen nemen. Het zijn allen jongens van een middelbare school, aan wie nog steeds wordt voorgespiegeld dat de overwinning op komst is. Eindelijk worden ze allen opgeroepen en na een training van zegge en schrijve één dag naar het front gestuurd. Ze worden geplaatst bij een brug vlak bij hun geboorteplaats. Hun sergeant gaat even weg om koffie voor hen te halen, maar wordt onderweg aangezien voor een deserteur en door de S.S. neergeschoten. Onderhand hebben de jongens zich bij de brug geïnstalleerd en wachten met hun pantservuist, vijf geweren, een mitrailleur en een stel handgranaten op de naderende Amerikaanse tanks die ze hiermee hopen te vernietigen. Als dan na een paar uur wachten de eerste tanks inderdaad komen, worden de jongens overmoedig en beginnen te vroeg te schieten. Een der jongens raakt een tank met zijn pantservuist. Van blijdschap gaan de jongens rechtop staan juichen in hun loopgraven en prompt beginnen de tanks te schie-

ten. Een der jongens weet met zijn pantservuist in een huis te komen en ziet kans zo nog een tank te treffen, doch het is slechts een kort uitstel.

Eén jongen blijft op het laatst over. Hij loopt versuft over de brug naar het dorp. Plotseling ziet hij hoe twee SS'ers springladingen onder de brug aanleggen. Hij pakt zijn geweer en schiet in zijn woede op de SS'ers.

„Zijn mijn vijf kameraden dan voor niets gevallen?“ schreeuwt hij hen toe.

De SS'ers weten in hun auto te ontkomen en de jongen loopt naar zijn geboortedorp terug.

Deze enig overgebleven jongen heette *Manfred Gregor* en schreef later zijn boek „Die Brücke“.

Het laatste beeld van de film is een klein commentaar, waarin te lezen staat:

„Het gebeurde op 15 april 1945 was zó onbelangrijk, dat het in geen enkel Wehrmachtsbericht vermeld werd“

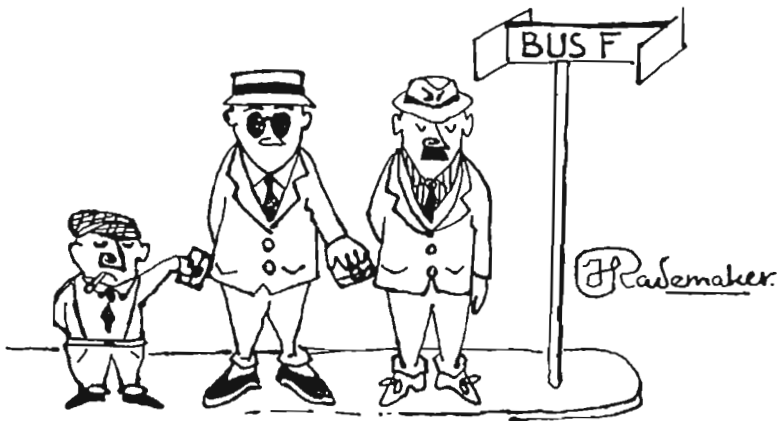
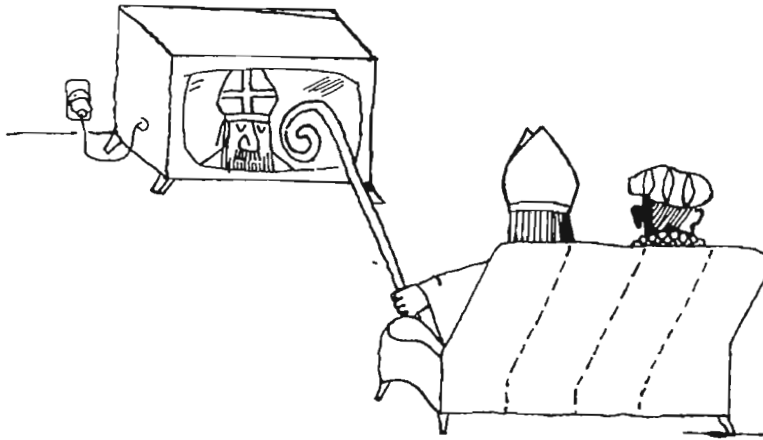
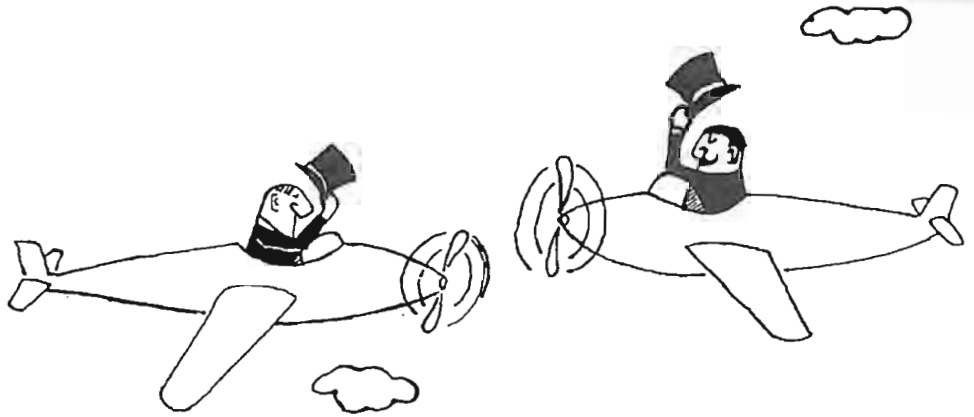
De tweede film „MEIN KAMPF“ is geen gesloten verhaal, maar laat ons aan de hand van authentieke gegevens zien hoe een huisschilder uit Linz gegroeid is tot een van de grootste moordenaars uit de geschiedenis.

Een ding is mij bijzonder opgevallen in deze film, n.l. dat men figuren als Julius Streicher, Adolf Eichmann, Hans Frank, te weinig op de voorgrond heeft gehaald. De gruwelen in de film overweldigen iedereen die deze gaat zien.

Hiermee hebben we de drie films, die de duitse mentaliteit weergeven van toen 'n heel volk zijn lot in handen legde van een huisschilder, besproken. De eerste: *Wir Wunderkinder*, werd al eerder in *Bolwerk* behandeld.

frans pruijt IIE

BOEKHANDEL "URBI ET ORBI"
N.V. DE R.K. BOEKCENTRALE

de oudste en grootste school-
boekhandel voor het gehele ka-
tholieke onderwijs in Neder-
land.

De deskundigheid op het gebied van schoolboeken
verworven door de ervaring gedurende vele jaren
waarborgen U de beste bediening.

Voor de leerlingen van het
Pius X Lyceum is het adres

BOEKHANDEL "URBI ET ORBI"
Rokin 130 - telefoon 37586 - 37624 - AMSTERDAM-C.

SCHOOL-TRAININGSPAKKEN
- SHAWLS EN - KLEDING

levert

SPORTHUIS
"HAARLEM"

tel. 02500 - 12215

GROTE HOUTSTRAAT 123
H A A R L E M .

DE LEVERANCIER VAN UW SCHOOL

ZOUTLOZE en SUKERVRIJE
VOEDINGSMIDDELEN

bij

"HET ZEEUWSCHE MEISJE"

Gravenstraat 9, Tel. 41204

Kinkerstraat 112-114, Tel. 85273

El. Wolffstraat 31, Tel. 80162

SPECIALISTEN

in

vloerbedekking, tapijten, bedden,
dekens

Martin!

Koninginneweg 221
tel. 73 49 78

DE Kolenhandel voor WEST
firma C.G. VAN OOSTROM en Zn.

v. Slingelandtstr. 11-19 tel. 126501-122643

Bos en Lommerweg 242 tel. 86748

Dr. H. Colijnstraat 235 tel. 133339

Jan Tooropstraat

OOK voor OLIE zijn wij speciaal ingericht

N.V. UTRECHTSCH E

HYPOTHEEK BANK

en samenwerkende banken

AMSTERDAM-C

Keizersgracht 482

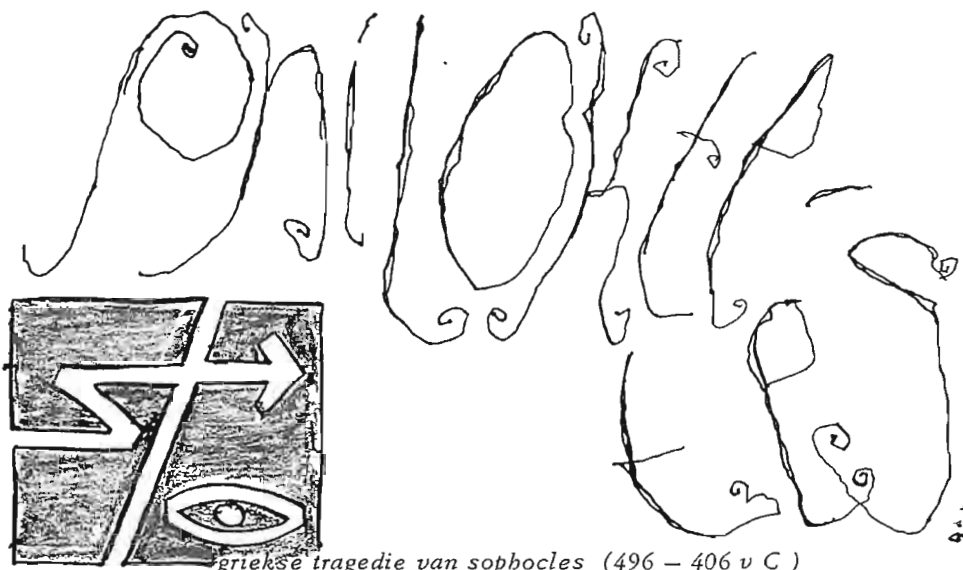
verstrekt gelden op hypotheek

tegen vooraelige condities

„CYCLOPRINT”

Hoofdpoortplein 6 — Telefoon 85519
Amsterdam - West

Technische verzorgers van „bolwerk”.

griekse tragedie van sophocles (496 - 406 v C)

Over het algemeen aardig gespeeld door toneelgroep Studio, in metrische vertaling van Dr. H.J. Drossaart-Lulofs.

Odysseus en Neoptolemos, de zoon van Achillus, zweren samen om Philoktetes van zijn boog te ontdoen en hem gevangen mee te nemen naar Troje, waar volgens voorspelling zijn komst de doorslag zal geven in het voordeel der Grieken bij de reeds jaren durende belegering.

Odysseus is voorgesteld als een nogal gemene en laaghartige kerel (wat een verschil met de Odyssee!) en Neoptolemos als de dappere jongeling die heen en weer wordt geslingerd tussen de eer en roem die de boog hem zal brengen, en medelijden met Philoktetes die eenzaam en verlaten op een eiland leeft. Hij is namelijk jaren geleden door Odysseus en trawanten verbannen omdat hij een stinkende wond had. Philoktetes kan dus Odysseus' bloed wel drinken en raakt bevriend met Neoptolemos, als deze zegt dat hij dat ook wel kan.

Phil geeft zijn boog in een vertrouwelijke bui aan Neoptolemos. Odysseus verschijnt en Phil begrijpt nu alles en voelt zich verloren maar Neop. geeft de boog terug. Odysseus moet vluchten en op aanwijzing van Herakles die vanaf de Olympus neerdaalt, begeeft Phil zich, inplaats van terug te gaan naar zijn land en zo de Grieken in de steek te laten, met Neop naar Troje waar hij inderdaad die voorspelde ommekeer teweegbrengt door Paris (de schaker van de schone Helena) overhoop te schieten.

Het stuk is nogal langdradig, dat was zo de gewoonte toen maar zeer mooi van taal. Het werd ongetwijfeld veel beweeglijker gespeeld dan vroeger het geval was wat een zekere spanning teweeg bracht. Hulde dus voor de regie van Elise Hoomans. Ook het koor (een paar matrozen) was boeiend neergezet en beweeglijk genoeg om om hun bijna woordloze aanwezigheid acceptabel te maken.

Philoktetes (Anselm van Melis) speelde zijn pijnlijke rol zeer aangrijpend, hoewel zijn gejammer af en toe wel overdreven was. De twijfelachtige en innerlijk verscheurde Neoptolemos werd zeer goed gebracht door Erik Plooyer.

Zonder meer belachelijk was de opkomst van Herakles, terwijl het juist met zeer bescheiden middelen indrukwekkend had kunnen zijn. (Door een ander lichtschijnsel of door een donderend geluid b.v.) Hij viel ook uit zijn rol maar dit was vermoede

lijk te wijten aan de lachsalvo's uit de zaal. Er werd trouwens een beetje veel gelachen. Er waren wat kinderen die heel veel lol hadden als bijvoorbeeld het woordje schoft viel. Nog iets viel mij op: men vond het nogal gek, dat wij als HBS'ers naar een stuk van Sophokles gingen. Het schijnt dus een soort privé gymaanglegenheid te zijn geweest. Dat blijkt ook uit het feit dat er op school niets aan lui van de HBS werd gezegd. Toch is het een algemeen bekend feit dat zelfs op de HBS genoeg voor toneel geïnteresseerde lieden zijn ... tenslotte is Philoktetes op de eerste plaats toneel en géén griekse les.

Zij die het toch te weten kwamen, kregen te horen dat 't „voor de hoogste klassen van het gymnasium" bestemd was.

Ik hoop dat ik geen doodzonde gedaan heb door toch te komen.

rik lina

Sinds maart van dit jaar is er een Pius X filmgroep, die bestaat uit leerlingen van de hoogste klassen van ons lyceum, met name:

Hans Heijke, productie
Raymond van Gelder, camera
Marthe Bosscher, script
Ad Bakker, assistentie
Paul Gravemaker, regie.

Onder de bekwame leiding van de heer Boyer trachten de leden iets te presteren op het gebied van de filmkunst. De filmgroep is ontstaan uit de deelnemers aan de filmkursus, die in het begin van dit jaar gehouden is.

De groep is momenteel bezig met de opnamen voor haar eerste film: "Reactionair", een parodie op de algemeen verbreide misvatting, dat scheikunde alleen maar zou bestaan uit het laten ontploffen van verschillende soorten stoffen.

De film zal omstreeks Kerstmis 1960 klaar zijn. Daarna staat er nog een tweede film op het programma, waarvan het scenario door de heer Lepeelaars geschreven wordt.

h.h.— r.v.g.

SCHAAKPROBLEEM

De stelling ziet er als volgt uit:

Wit: Koning b3 – Lopers h3, h6 – Paarden c3, e4 – Pion e3
Zwart: Koning c1 – Dame a7 – Pionnen a6 – b5 – e6 – f7:

→ Wit begint en geeft mat in 3 zetten.

de veervisser

Gekoold en bruin
sluip. en neven met de ogen
Op een kap rozenlakken,
Zuift en bruilt
De veervisser met golf en oogvis.

Want de veervisser
Stomp en gekoold met het gezicht
Achter een matglazen masker
Sluip. en bruilt ^{hij}
Om te vergeten het verleden.

Warm achter een vuurvlek
Kijkt en gluurt hij naar
Zijn op en neergaand leven van
Water met mond en slijp
Achter een visplant en blaaslip.

Nu laten zij hem liggen
Van eer en op en neer
Log, droog, gemeen en
Lopen heen om anderen te zoeken
In hem is het niet meer blij.

Toen was hij nodig
Met boot—lamp met droog
Gelach om grol en poets
Moe, met de armen om
Een leer vissenplompen.

Hoewel zij, de
Oorgemonde overkomers
De pratende vlasgewamels
Zij waren niet een blij—
Heid brengende slotblinkers.

En geen veel, die
Willen en groeien, van
Geld of fooi, groot
Was geen geef
Geen stop van hand, zo fijn.

Toen was het goed
Vissen in het zwille water
Leven van natte vis, zorre vis
's Avonds, 's nachts zwijgend
Aan het bruide glinster.

Dan het letterschrift
Zwaar naast het omber
Slof en grijs, het letter
Dat vraagt naar zijn komst
Om boot—waterkomst.

Hij meende het wel
En nog drinkt hij van
Het „blij“ achtergelaten
IJzer, het ijzergeld, nu is het
Een lege kous, raas is nog het beeld.

E.27

De ruige borst als hij was
En kokend in het sop
De kool van het erger
Gewilde bruisers lol, en
De uiver zag het toch.

Slob, met scheef draaiende
Nederogen, slob en zwal
Is het lopen op de weg
Van geld, ijzer-koper geld
Zij weten van zien en horen!

Maar gek, wat
Geeft het te denken aan
De vroeg — en toen
Gebeurde weerwil
Van het het en het losgeschol.

Het!

ferbank

BALLET

Het ballet zoals wij dit tegenwoordig kennen, is ingevoerd in plm. 1700 door Charles-Louis Beauchamps, de dansmeester van Lodewijk XIV. Onder deze koning was het ook dat het ballet (of liever gezegd de dans) zijn hoogtepunt bereikte. De koning zelf debuteerde in het ballet Cassandra en nam afscheid in het ballet Flora in 1669. Hierna werden ruiterballetten opgevoerd. Lodewijk richtte in 1661 de Académie Royale de la Danse op, waarvan Charles-Louis Beauchamps de leiding had. In 1861 verzorgde Lully, voor het hof van Versailles het ballet Triomphe de l'Amour. De dans tot nu toe in de Franse tijd werd alleen door mannen uitgevoerd. Lully veranderde dit en ging op zoek naar aanvallige schonen. Hij vond na veel moeite vier dames.

De eerste lievelinge van het Parijse publiek was La Camargo (1710—1770). Deze trekt zich in 1751 terug. Haar rivale was Marie Sallé (1707—1756). Gaetano Vestris (1729—1808) is de eerste uit de reeks beroepsdansers.

De eerste grote theoreticus is Jean-George Noverre (1727—1809). Hij is opgeleid door Louis Dupré.

In Engeland bekwaamde zich David Garrick. In 1773 kwamen Maximilien en Gaetano Vestris overeen niet langer meer met maskers te dansen. Noverre, die een wens had, n.l. maitre de ballet van de Opéra te Parijs te worden, werd tegengewerkt door de danseres Madeleine Guimard (1743—1816). Noverre werd tenslotte door Marie-Antoinette benoemd als opvolger van Vestris in 1776. Hij week uit naar Engeland. Toen hij stierf had hij 150 balletten op zijn naam staan.

Het ballet kan verdeeld worden in verschillende periodes. De eerste is die van het Prénomantische ballet. Het is de tijd van de Empire en Biedermeier. In heel Europa nam de belangstelling voor het ballet toe. Charles le Pic werd in 1786 te Sint Petersburg benoemd tot leermeester van het ballet dat Peter de Grote in 1703 had laten oprichten. Charles Didelot volgde hem op. Vincenzo Galeotti (een Italiaan) kwam in 1775 in Kopenhagen terecht. Salvatore Vigano werd aan de Scala te Milaan benoemd.

Een ballet uit deze periode is. Les Caprices de Cupidon. Het is een ballet dat uit één akte bestaat. Choreografie is van Vincenzo Galeotti, de muziek van Jens Lohle. De première vond plaats in het Koninklijk Theater te Kopenhagen. Op 31 oktober 1786.

maak
dan
maar
revo-
lutie

schreef joan in „bolwerk" van 10 okt. '60 op p. 12.

Hij verklaarde me enige dagen later dat dit een gedicht was van het z.g.n. moderne genre, waarin gebroken wordt met enige oude principes op het gebied van de dichtkunst, zoals met het begrip 'eindrijm'.

Volgens joan is dit een groot voordeel voor de dichter i.v.m. zijn geestelijke en dichterlijke vrijheid, alhoewel hij direkt het gebruik van z.g.n. 'omcirkelend' rijm in het nieuwe genre erkent.

Edoch, tot op heden heb ik niets van dit alles in bedoeld gedicht terug kunnen vinden. Evenmin vond ik in het gedicht een enigszins redelijke tendens en in het geheel geen reële inhoud.

Van het oproepen van een bepaalde sfeer of 'geest' was ook al geen sprake.

Daarom meen ik dat, alhoewel de dichter onbepert van alle denkbare vormen gebruik mag maken, hij toch een concreet stuk werk moet afleveren, waarvan op z'n minst een zekere geest moet uitgaan.

Jouw 'revolutie'-gedicht heeft mij vanwege z'n INHOUDSLOOSHEID NIETS, maar dan ook NIETS gedaan (op deze reactie na)

De verwachte geestelijke in- en/of ontspanning bleven dan ook achterwege. Zulk een geknutsel kan m.i. moeilijk tot ook maar de minste graad van geestelijke verheffing leiden.

Om die INHOUDSLOOSHEID te karakteriseren schreef ik het onderstaande 'gedicht' dat geschreven is in de geest van jouw gedicht maar, om plagiaat te vermijden, naar een andere vorm (waarin o.a. een op Paul van Ostayen geïnspireerd lettergebruik)

han schulte

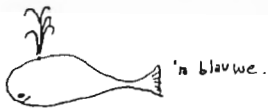
doe niet

zie wel
kijk mams
daspap op z'n
paasei kneed hij
de mosterd tot de tropen

kijk eens
goed was het
niet uit zat
HET ZIJN
of niets zijn?

han

..k zie, k zie wat jý niet ziet..

Omdat slechts weinigen mijn 'brouwsels' begrijpen, ga ik u nu wat over mijn werkwijze vertellen.

Allereerst, waarom schreef ik daar in de eerste regel „brouwsels“; ik had toch ook 'gedichten' kunnen schrijven. Nee, beste lezer, dit had ik niet kunnen doen, want omdat er mensjes zijn, zijn er grote meningsverschillen. De een zal zeggen een gedicht is voor mij iets wat rijmt, waar ritme in zit. De ander zal zeggen: „nee hoor, dat rijmen is helegaar niet nodig.“ Er zijn zelfs al mensen die zeggen „voor mij zelfs geen ritme.“

Daarom schrijf ik niet over mijn gedichten, want niet iedereen zal het als een „gedicht“ opvatten en verder ben ik heel erg bang voor boze brieven.

En nu verder om de boel te vergemakkelijken: kijk eens naar de vogels buiten. Je hebt er een boel die zitten allemaal lekker te eten van hun eigen stukje brood, maar soms zijn er ook bij die van alles een klein hapje nemen; ik deel mezelf in bij de laatste zeer kleine groep. Ik wil namelijk alle punten over een gegeven aanroeren en dan niet zeggen ik denk er zo over, dus is het zo; nee, ik laat u zelf kiezen, ik wil alleen uw aandacht op bepaalde aspecten richten en tracht de dingen tegen elkaar op te wegen, maar u moet op uw weegschaal kijken, dat kan ik helaas niet voor u doen, want die van u is een heel andere als de mijne.

Ik wil als verduidelijking een gedicht aanhalen van Rik Linas „Akko“. 'n Gedicht waarin hij een meesterlijke sfeer weet op te wekken, waarmee hij u doet geloven, dat u er zelf middenin zit. Ik vind het een fantastisch gedicht, maar mijn opvatting ligt anders, als ik u over de zee wil vertellen haal ik er geen kabbelende golfjes zand en schelpjes bij. Als ik over oorlog schrijf, dan heb ik het niet over „legers vol“, „moord grijnst“, „antitankgeschut“ en „jankangst“ etc. Nee, dan denk ik aan de oorzaak, aan mezelf, aan u en aan brood bijvoorbeeld. U kunt hard lachen om dat 'brood', als u niet ziet wat er achter zit of kan zitten en ook daar wil ik u op wijzen, misschien lukt het mij nog niet op de goede manier (het zijn nog steeds experimenten). Dan wil ik nog iets aanhalen, wat vaak niet begrepen wordt, de dingen die een tegenwoordige dichter niet belangrijk vindt, laat hij weg — daar ben ik het gloeiend mee eens, maar de dingen die ik wel belangrijk vind, daar ga ik op door neem bijvoorbeeld „het verlangen“, als dit bij mij valt, zal ik zeker minstens vier regels nodig hebben om te schrijven wat ik met 'verlangen' bezoel, dan moet ik dat even stevig belichten, anders beseft u niet wat dat inhoudt.

Conclusie sfeer is dus niet in mijn 'werk' aanwezig, daarom zal het ook moeilijker zijn om de grote lijn te pakken te krijgen, maar als u die hebt dan zijn we er. Het zal ook zelfs botsen en stoten (vuurwerk als't ware, maar toen ik vijf werd, was ik daar al bezeten van).

Ik hoop dat, met deze kleine toelichting, die vanwege de vele negatieve reacties helaas nodig was, de geachte lezer tenminste zal begrijpen wat ik probeer uit te drukken en waarom ik zo schrijf, de rest laten we als een koekoek in de lucht dwarsrelen. Ik wil echter één werk uitzonderen „Moeder“, dit is volgens bepaalde buitenstaanders mijn beste (of enige aanvaardbare) gedicht, ik beschouw het als een dal in de diepte, oftewel een verachtelijke vergissing.

P.S. wat bovenstaand artikel betreft; als ik zeg dat ik voor omarmend rijm neologismen etc. ben en dit ook tracht te gebruiken, wil dit niet zeggen dat dit in mijn gepubliceerde gedichten allemaal te vinden is. Ik heb namelijk meer gedichten geschreven als dat er geplaatst worden, het zou me vrij eentonig lijken als er iedere keer een stuk of twintig gedichten in staan. Bolwerk streeft er namelijk naar om zoveel mogelijk artikels van verschillende aard te plaatsen, en ik vind dit streven heel erg mooi.

joan.

TAFEL TENNIS

op 22 oktober speelde onze club zijn eerste wedstrijd van dit schooljaar en wel tegen het Ignatius-College. En om maar met de deur in huis te vallen: het is een grote nederlaag geworden, n.l. 25-5.

Zowel het tweede als het derde team verloren met 10-0, terwijl het eerste team 'n zeer goed resultaat boekte door met 5-5 gelijk te spelen. Het derde bestond geheel uit nieuwelingen, maar Fred Timmer, Jos Hesp en Paul Vlek hebben hun uiterste best gedaan, en vooral van Jos verwachten wij veel.

Het tweede team verscheen met jongens die vorig jaar ook al een of meer wedstrijden gespeeld hadden. Maar ook Kees de Busser, Dick van Dijk en Frans Rietmeyer konden niet tot een overwinning komen, al scheelde het vaak niet veel. De partij van Kees tegen Paul Kok b.v. verloor hij slechts met 21-19 in de beslissende game. Het was wel teleurstellend, dat zowel in het tweede als het derde team geen enkele set werd gewonnen. De strijd van het eerste team tegen het complete eerste team van Tatic verliep heel wat meer gelijkopgaand. Harry de Breet, die geheel onge-traind achter de tafel verscheen, klopte in de eerste partij de sterkste man van Tatic, Klijn, met 21-15, 21-18. Hierna verloor Ted van Hall met 21-9 en 21-1 van Wichmann. Gerard Inden speelde hierna tegen Sinnige en verloor met 21-19, 16-21 en 23-21. Harry won toen van Wichmann met 21-4, 18-21 en 21-14. Gerard verloor weer in drie sets, nu van Klijn, met 21-18, 24-26 en 21-19. En Ted verloor van Sinnige met 22-20 en 21-12. Vervolgens speelde Gerard tegen Wichmann, van wie hij in de competitie tweemaal had verloren, maar deze keer won hij met 22-24, 21-17 en 11-21. Harry won ook zijn derde partij, tegen Sinnige, met 14-21, 21-18 en 17-21. Ted verloor hierna van Klijn met 21-13, 21-15.

Hierdoor was de stand gekomen op 4-5 voor Tatic, zodat het dubbelspel moest beslissen over een zege voor Tatic of een gelijkspel.

In de wetenschap, dat ons eerste team nog nooit in het dubbelspel tegen Tatic een nederlaag had geleden, begonnen Harry en Gerard aan hun partij tegen Klijn en Wichmann. De eerste set was voor ons met 16-21, maar de grote klappen van Tatic kwamen in de tweede set, toen we met 21-11 verloren. De derde set zou de uiteindelijke beslissing moeten brengen.

Na een 10-5 achterstand bij het wisselen, werd door een tactische wijze van opstellen met 21-15 gewonnen, waardoor de stand 5-5 werd. Harry was volkomen ongetraind, maar wist op schitterende wijze drie partijen te winnen. Ted verloor, ondanks moedig volhouden, driemaal. Gerard won één keer en verloor twee keer op match-point. Al met al kunnen we op een zeer geslaagde middag terugzien.

Wij kunnen nog ongeveer 8 leden hebben. De contributie is gesteld op fl 5.—. Hier-voor kan men 2 middagen per week spelen. In verband met de grote toeloop van jongens zullen meisjes eventueel voorrang hebben.

Geef je spoedig op bij Kees de Busser of Gerard Inden

Binnenkort zullen wij ook voor de meisjes een wedstrijd organiseren.

gerard inden 5D

P. S

Het was wel opvallend dat er van Tatic ongeveer 30 supporters aanwezig waren en van ons zegge en schrijve 0 !

Volgende keer beter!

ELKE DAG EEN SCHOON

OVERHEMD!

EEN TOP-PRESTATIE IN

„niet - strijken” - popeline

IS HET

CENTRALINE

NO-IRON SHIRT

In wit en Fantasie

f. 16.95 f. 14.95 f. 12.95 f. 10.95

In 3 mouwlengten

verkrijgbaar.

HAZENBERG

KINKERSTRAAT 326-332

NIEUWENDIJK 156a en 207

BILDERDIJKSTRAAT 96

v. LIMB.STIRUMSTRAAT 26

**DE WEG NAAR HET
GOEDE BOEK!..**

Alle goede boeken vindt

U bij ons in voorraad.

Loopt U zo nu en dan eens binnen.

BOEKHANDEL

O B R E C H T

A.J.M. v.d. Waart

Willemsparkweg 74

Telefoon 190234

Amsterdam - 4.

P. J. VAN DER PIJP X
BOEKHANDEL
ANNEX KUNSTHANDEL
SCHOOLBOEKHANDEL
GEVESTIGD SINDS 1924
W. F. F. G. E. D.

SNELLE LEVERING

VAN ALLE

STUDIEBOEKEN

UITSLUITEND

HET

GOEDE BOEK

*Het Betere genre
religieuze artikelen*

AMSTERDAM C — RAADHUISSTRAAT 35 — TEL. 36677-35566 (K20)